

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Zarządzanie majątkiem kościelnym
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Administration of Church Property
Kierunek studiów	prawo kanoniczne
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	niestacjonarne
Dyscyplina	prawo kanoniczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr hab. Paweł Kaleta
---	--------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VIII, X	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstaw prawa kanonicznego. Podstawowa znajomość analizy tekstów prawnych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z metodami zarządzania majątkiem kościelnym
Kształtowanie u studentów postawy odpowiedzialności za akty zarządzania dobrami kościelnymi

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna przepisy prawne z zakresu zarządzania dobrami kościelnymi, poprawnie dokonuje ich analizy i interpretacji.	K2A_W02
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posiada pogłębioną umiejętność interpretowania przepisów prawnych z zakresu zarządzania majątkiem kościelnym. Potrafi korzystać z przepisów kanonicznych i państwowych. Potrafi korzystać z dostępnej literatury przedmiotu i przyjąć własne stanowisko w rozwiązywaniu złożonych kazusów prawnych.	K2A_U02
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student docenia znaczenie kościelnego prawa majątkowego w funkcjonowaniu społeczności Kościoła oraz jego rolę w zachowywaniu porządku tej społeczności. Dlatego widzi potrzebę dalszego rozwijania się i doskonalenia swoich umiejętności.	K2A_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z zarządzaniem majątkiem kościelnym.
2. Pomioty uprawnione do zarządzania majątkiem kościelnym.
3. Zakres reprezentacji kościelnej osoby prawnej w prawie kanonicznym i prawie polskim.
4. Akty zarządzania zwyczajnego.
5. Akty zarządzania o większym znaczeniu.
5. Akty nadzwyczajnego zarządzania w diecezji i w parafii.
6. Kompetencje nadzorcze ordynariusza w zakresie zarządzania dobrami kościelnymi.
7. Kolegialne organy doradcze w zarządzaniu dobrami kościelnymi.
8. Odpowiedzialność za akty nadzwyczajnego zarządzania.
9. Zarządzanie dobrami na poziomie diecezji
10. Zarządzanie dobrami na poziomie parafii
11. Zarządzanie dobrami w instytucjach zakonnych.
12. Reprezentacja a zarządzanie dobrami. Zakres uprawnień.
13. Alienacja a nadzwyczajne zarządzanie.
14. Transakcje, które mogą pogorszyć stan majątkowy a nadzwyczajne zarządzanie.
15. Skuteczność kościelnych aktów administracyjnych w zakresie zarządzania dobrami kościelnymi.
16. Orzecznictwo polskie w zakresie zarządzania dobrami kościelnymi.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			

W_01	Praca pod kierunkiem	Sprawdzenie treści poszczególnych norm prawnych pod kierunkiem prowadzącego.	Praca pisemna w formie testu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności przeprowadzenia analizy tekstów źródłowych prawa, z zastosowaniem krytyki języka oraz treści opracowywanych tekstów	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Sprawdzenie umiejętności praktycznych w wymianie zdań, poglądów z innymi uczestnikami dyskusji pod kierunkiem prowadzącego	Praca pisemna w formie testu

VI. Kryteria oceny, wagi

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna podstawowych pojęć z zakresu kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student nie potrafi zastosować zasad egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student nie potrafi wskazać na źródła obowiązujących norm prawnych.

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybrane terminy z kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student potrafi zastosować niektóre zasady egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi wyszukać ustawy kościelne.

Ocena dobra

(W) - Student zna większość terminów z zakresu kościelnego prawa majątkowego.

(U) - Student potrafi zastosować większość zasad egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi zaaplikować przepisy prawa do prostych kazusów.

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna wszystkie wymagane terminy z zakresu kościelnego prawa majątkowego oraz zna ich odniesienie świeckiego porządku prawnego.

(U) - Student potrafi zastosować wszystkie zasady egzegezy i interpretacji prawa.

(K) - Student potrafi zaaplikować przepisy prawa do złożonych kazusów prawnych.

WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Weryfikacja założonych efektów kształcenia odbywa się na podstawie przeprowadzonego zaliczenia w formie ustnej, które odbywa się w okresie letniej sesji egzaminacyjnej.

Zaliczenie składa się z 3 pytań otwartych przygotowanych wcześniej przez pracownika naukowego. Student losuje trzy pytania, na które ma przewidziany czas na przygotowanie odpowiedzi. Odpowiedź na każde pytanie jest oceniana w skali 0-10 pkt. Ocena końcowa stanowi sumę punktów uzyskanych z odpowiedzi na każde pytanie według następującej skali punktów:

27-30 punktów ocena 5.0 (bdb)

24-26 punktów ocena 4,5 (db+)

21-23 punktów ocena 4.0 (db)

19-20 punktów ocena 3,5 (dst+)

15-18 punktów ocena 3.0 (dst)

0-14 punktów ocena 2.0 (ndst)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	50

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus, AAS 75 (1983), II, pp. 1–317; Kodeks Prawa Kanonicznego, przekład polski zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu, Poznań 1984. Konkordat między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318. Instrukcja Konferencji Episkopatu Polski w sprawie zarządzania dobrami doczesnymi, w: http://episkopat.pl/dokumenty/6918.1,Instrukcja_KEP_w_sprawie_zarzadzania_dobrami_doczesnymi_Kosciola.html Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej Dz.U. z 1989 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.
Literatura uzupełniająca
Aznar Gil F.R., <i>La administración de los bienes temporales de la Iglesia</i> , Salamanca 1993. Begus C., <i>Diritto patrimoniale canonico</i> , Città del Vaticano 2007. Chiappetta L., <i>Il codice di diritto canonico. Commento giuridico-pastorale</i> , t. II, Bologna 2011. De Paolis V., <i>I beni temporali della Chiesa</i> , Bologna 2011. De Paolis V., <i>Los bienes temporales de la Iglesia</i> , Madrid 2012. Dubiel S., <i>The Principal Criteria that Should Govern the Administration of Ecclesiastical Goods</i> , [w:] <i>The Temporal Goods of the Church. Selected Issues</i> , red. S. Dubiel, P. Kaleta, London 2016, s. 101-112. Domaszk A., <i>Dobra doczesne Kościoła</i> , Warszawa 2016.

- Dullak K., *Troska biskupa o dobra doczesne Kościoła w świetle norm wybranych diecezji polskich*, [w:] *Finis legis Christus. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Wojciechowi Góralskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin*, red. J. Wroceński, J. Krajczyński, t. I, Warszawa 2009, s. 323-341.
- Kaleta P., *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego. Księga V. Dobra Doczesne Kościoła*, tom IV/1, red. J. Krukowski, Pallotinum, Poznań 2019.
- Kaleta P., *Ecclesiastical Patrimonial Law*, Manchester 2015.
- Kaleta P., *Prawne aspekty zarządzania dobrami kościelnymi*, Lublin 2017.
- Kaleta P., *Kanoniczne sankcje karne za przestępstwa majątkowe*, "Prawo Kanoniczne" 58 (2015) nr 3, s. 117-135.
- López Alarcón M., *Dobra doczesne Kościoła*, [w:] *Kodeks Prawa Kanonicznego. Komentarz*, red. P. Majer, Kraków 2011, s. 929-982.
- Maida A.J., Cafardi N.J., *Church Property. Church Finance and Church-Related Corporations. A Canon Law Handbook*, St. Louis 1984.
- Morrissey F.G., *De los bienes temporales y de su administración*, [w:] *Comentario exegético al Código de Derecho Canónico*, red. Á. Marzoa, J. Miras, R. Rodríguez-Ocaña, t. II/2, Pamplona 2002, s. 1595-1613.
- Morrissey F.G., *Temporal Goods and Their Administration*, [w:] *Exegetical Commentary on the Code of Canon Law*, red. Á. Marzoa, J. Miras, R. Rodríguez-Ocaña, t. II, Chicago 2004, s. 1662-1671.
- Renken J.A., *Church Property. A Commentary on Canon Law Governing Temporal Goods in the United States and Canada*, Ottawa 2009.
- Sitarz M., *Kompetencje organów kolegialnych w Kościele partykularnym w sprawowaniu władzy wykonawczej według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 roku*, Lublin 2008.
- Schouppe J.P., *Derecho patrimonial canonico*, Pamplona 2007.
- Świto L., *Alienacja majątku kościelnego w diecezjach rzymskokatolickich w Polsce*, Olsztyn 2010.
- Tomkiewicz M., *Obrót majątkiem Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce*, Olsztyn 2013.